

עתידי
@ קידום נוער
תכנית היל"ה
النهوض بالشبيبة - برنامج هिला

תלקיט גיאוגרפיה 12 שנ"ל
שנת הלימודים תשפ"ו – 2025-26

הנחיות למורה
פרקי בחירה

שימו לב:

אין צורך להדפיס את כל דפי התלקיט.

עמודים 1-2 מכילים הנחיות למורה.

בכל פרק מופיעות:

- הנחיות למורה
- שאלות לתרגול
- משימות הגשה.

בהגשת התלקיט יש לצרף רק את עבודות ההגשה

תלקיט

פרקי בחירה

20%

בחלק זה של התלקיט עליכם לבחור שני פרקים ולבצע את המשימות המופיעות בהן.

כל פרק שווה 10% מהציון הכולל של התלקיט.

הנושאים :

5. גלובליזציה

6. הגירה

7. השפעות הפיתוח על הסביבה

8. העיר ועיור מושגים עיקריים

מקרא סימנים לסוגי המשימות

משימות הגשה

משימות למידה (אין צורך להגיש)

הדרכה ומידע

יש להשתמש בבינה מלאכותית

אין להשתמש בבינה מלאכותית

6. גלובליזציה - בחירה

קישור לדרייב לחומרי הוראה בנושא,

קישור לפרק הלימוד בספר הפיתוח והתכנון המרחבי עמודים 116-147

בפרק זה נלמד על תהליך הגלובליזציה והשפעותיו על העולם.

הפרק כולל:

✓ משימת הגשה אחת.

✓ משימות למידה (אין צורך להגיש)

כדי לבצע את המשימות בפרק זה על התלמידים

1. להבין מהו תהליך הגלובליזציה ומהם הגורמים לתהליך
2. לדעת לזהות את מאפייני הגלובליזציה במרחב
3. להסביר את הקשר בין מושגים ומאפיינים לתהליך הגלובליזציה
4. להכיר מדדים לגלובליזציה
5. להסביר השפעות של הגלובליזציה על מדינות ברמות פיתוח שונות
6. להכיר דילמות הקשורות לנושא הגלובליזציה ולנקוט עמדה בנושא.
7. להכין מפת מושגים.

לפניכם נושאים מרכזיים ומושגים המופיעים בפרק זה:

• הסכמי סחר • חברה רב לאומית • חברת בת • תאגיד בינ"ל • יתרון יחסי • יתרון לגודל • קניון • האחדה תרבותית • עבדות מודרנית • מיקור חוץ	• גורמים לגלובליזציה • השפעות כלכליות, חברתיות, תרבותיות (של הגלובליזציה) על מדינות ברמות פיתוח שונות • יתרונות וחסרונות הגלובליזציה • מדדים לגלובליזציה • רפורמות כלכליות • מטבע חוץ • הפרטה • סובסידיה • מכס

משימות למידה (אין צורך להגיש בתלקיט)
(אוריינות מידע, אוריינות שפתית, הבנה והסקה)

1. **הסבירו** מהו תהליך הגלובליזציה ו**תארו** שלושה גורמים שהניעו את תהליך הגלובליזציה.

---

2. **צאו לסיוור** בסביבת הלימוד או בדרך ללימודים, **צלמו** בין שישה לעשרה ביטויים שונים של הגלובליזציה במרחב הקרוב. (במידה ולא ניתן לצלם, ערכו רק רשימה)

רשימה של הפרטים שצולמו / מופיעים במרחב:

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.
9.	10.

*את הצילומים יש לצרף לתלקיט כקובץ דיגיטלי או כתמונה מודפסת.

3. לפניכם רשימה של מאפיינים / מושגים שונים הקשורים בכלכלה הגלובלית.

בחרו שלושה מאפיינים / מושגים

הסבירו לגבי כל מאפיין / מושג שבחרתם כיצד הוא קשור לכלכלה הגלובלית.

• התרחבות הסחר עולמי	• מהגרי עבודה
• יתרון יחסי	• ערים גלובליות
• תאגידים רב לאומיים	• האחדה תרבותית
• מסחר אלקטרוני	• מיקור חוץ

---

4. **הציעו לפחות שלושה מדדים בעזרתם ניתן למדוד את מידת ההשתלבות של**

מדינה בכלכלה הגלובלית.

---

5. לכלכלה הגלובלית השפעות חיוביות ושליליות על מדינות ברמות פיתוח שונות. (20%)
מלאו את הטבלה הבאה:

השפעות שליליות	השפעות חיוביות	
1.	1.	מדינות
		ברמת
2.	2.	פיתוח
		נמוכה
3.	3.	
1.	1.	מדינות
		ברמת
2.	2.	פיתוח
		גבוהה
3.	3.	

משימות הגשה - גלובליזציה במרחב

עליכם לבחור משימה אחת מבין המשימות א' – ב'

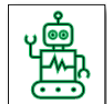
א. מעמת (Debate) - דילמות בנושא גלובליזציה.

(מיומנויות: חשיבה ביקורתית, פתרון בעיות, יכולת הבעה בעל פה, יכולות רטוריות, ביטוי עצמי, מודעות חברתית ואזרחית, עבודת צוות)

לפניכם כמה טענות בנושא הגלובליזציה:

- ✓ יש להעביר מפעלים מהמדינות היותר מפותחות למדינות הפחות מפותחות
- ✓ השינויים הטכנולוגיים בעשורים האחרונים הם שאפשרו את תהליכי הגלובליזציה.
- ✓ השינויים הפוליטיים והכלכליים בעשורים האחרונים הם שאפשרו את תהליכי הגלובליזציה.

- א. **גבשו** טיעונים שיכללו ניסוח טענה, נימוקים והבעת עמדה מנומקת.
(ניתן להעזר ב AI - הקפידו לבקש מקורות מידע רשמיים.)
- ב. **הציגו** את הטענות במצגת או במסמך
- ג. **נהלו** דיבייט/דיון בכיתה. הקפידו לשמור על תרבות דיון המבוססת על התייחסות לטיעוני האחר.
- ד. **בסיכום הפעילות כתבו** (ללא עזרת AI) שגרת הוראה:
חשבתי ש..... עכשיו אני יודעת /..... (סעיף ד' על כל תלמיד לבצע באופן אישי)

ניתן לבצע בקבוצות, זוגות או יחידים.

מה מגישים בתלקיט:

- ✓ מסמך / מצגת הטענות שנכתב בסעיף ב'
- ✓ סיכום הפעילות שנכתב בסעיף ד'
- ✓ יש לציין את אופן ביצוע המשימה בתלקיט. (יחיד, זוג, קבוצה)

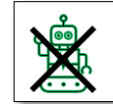

ב. סיכום ויזואלי – מפת מושגים

(מיומנויות : חשיבה ביקורתית, פתרון בעיות, יכולת הבעה בעל פה, יכולות רטוריות, ביטוי עצמי, עמידה מול קהל, איתור מידע והערכתו)

הכינו מפת מושגים (אישית) למושגים שנלמדו במהלך השיעורים בנושא הגלובליזציה.

שלב א' : הכינו רשימה של כל המושגים שלמדתם הקשורים לגלובליזציה.
שלב ב' : מיינו את המושגים לקטגוריות.

שלב ג' : הכינו מפת מושגים. ציינו על גבי המפה את הקשרים בין המושגים באמצעות קווים מחברים ובאמצעות מילות קישור המתארות את סוג הקשר.

שלב ד' : הציגו בקול והסבירו את ההיגיון המנחה במפת המושגים שהכנתם לפני תלמידי הכיתה.

מה מגישים בתלקיט:

✓ מושגים ממוינים לקטגוריות

✓ מפת המושגים

מקרא סימנים לסוגי המשימות

משימות הגשה

משימות למידה (אין צורך להגיש)

הדרכה ומידע

יש להשתמש בבינה מלאכותית

אין להשתמש בבינה מלאכותית

דיבייט ודיבייטינג

תש"ע-תשע"ב, 2010-2012

דיבייט או **דיבייטינג** הוא תחרות מאורגנת של ויכוחים שמטרתה לפתח מיומנויות של רטוריקה. שניים עד שמונה מתחרים מתווכחים בנאומים בעד ונגד נושא מוסכם מראש על פי כללים הקובעים את סדר הדברים, אורך הנאומים, המבנה ועוד.

הוועדה למילים בשימוש כללי פנתה אל הציבור בבקשה להציע חלופות עבריות למונח. בהצעות שעלו בוועדה והתקבלו מן הציבור: התנפחות, התנפחותות, התנפחותותון, מנפח, מעמת, מתגר, עמות, פלמוס, קרב'שיח, שיג ושיח, תחרות וכו'.
קרב'שיח, שיג ושיח, תחרות וכו'.

רוב חברי הוועדה תמכו בהצעה **מעמת**. מילה זו נוצרה בזיקה למילה 'עימות' המשמשת בין השאר לזיווח מונחה בין מועמדים המשודר בטלוויזיה לפני בחירות. את המשתתפים ב'מעמת' אפשר לכנות 'מתעמתים'.

המילה **מעמת** אושרה בישיבה 325 של מליאת האקדמיה באדר תשע"ב (מרס 2012).

עוד על המילים שנזכרו ברשומה:

מעמת

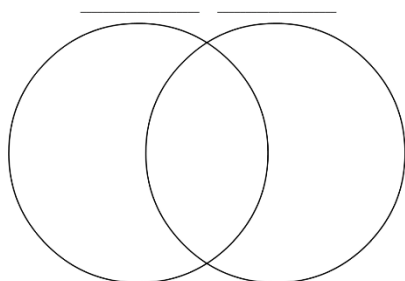
תאריך פרסום 08/07/2010

להכנת מפות מושגים מתוקשבות ניתן להשתמש בתוכנות :
סרטוני הדרכה :

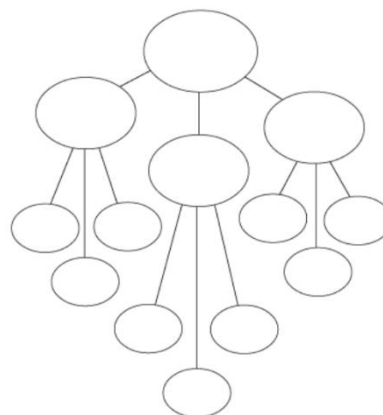

- **קישור למצגת הדרכה - Padlet** - תודה להדר שרעבי על ההכנה.
- **מדריך לCoggle באנגלית** **מדריך לCoggle בעברית**
- **כתובת אתר :** <https://coggle.it/login>
- **סרטון הדרכה - יצירת שרטוט ב GoogleDrawing**

דיאגרמת ון

שרטוט המאפשר לבטא באופן חזותי את הקשרים בין קבוצות – מה המשותף להן ומה השונה ביניהן. אפשר להשתמש בשקף זה לטובת השוואת שני נושאים או תהליכים

תרשים המאפשר להציג באופן חזותי קשרים בין נושאים לרעיונות

4. הגירה – בחירה

קישור לחומרי הוראה

קישור לפרק מספר הלימוד (האדם במרחב) עמודים 155-158, 168-184

בפרק זה נלמד על הגירה חיצונית של אוכלוסייה, ממדינה למדינה.

הפרק כולל:

✓ **שלוש משימות להגשה.**

✓ משימות למידה (אין צורך להגיש)

1. משימת חקר תנועות הגירה מתוקשבת / לא מתוקשבת (60%)
  2. רמת פיתוח, הגירה ופירמידות גילים (15%)
  3. הגירה איפה זה פוגש אותי (25%)
- משימות ההגשה מהוות משימות סיכום ללמידת הפרק.**

כדי לבצע את המשימות בנושא הגירה על התלמידים לשלוט בידע הבא, המופיע בפרקים בספרי הלימוד:

- להכיר סוגי הגירה, קבוצות מהגרים ייחודיות
- להכיר את המושגים: גורמי דחיפה וגורמי משיכה, מאזן הגירה
- להבין את תנועות ההגירה בימינו, תוצאות ההגירה והשפעותיה על מדינות המוצא ומדינות היעד.

לפניכם נושאים מרכזיים ומושגים המופיעים בפרק זה:

• הגירה פנימית • גורמים להגירה • מאזן הגירה שלילי / חיובי • גורמי דחיפה / משיכה • מדינות מוצא / יעד • השפעות הגירה על ארצות המוצא והיעד	• הגירה חיצונית • מהגרי עבודה • "הגירת מוחות" • פליטים • הגירה כפויה / מרצון • הגירה סיבובית

משימות ללמידה (אין צורך להגיש בתלקיט)

(אוריינות מידע, אוריינות שפתית, הבנה והסקה)

1. הגדרת מושגים

התאימו את המושג להגדרה המתאימה :

א. רשמו בעמודה מימין להגדרה את מספר המושג המתאים.

מושג	מספר	הגדרה
1. הגירה חיצונית		גורמים למעבר אל מדינה כמו שכר גבוה, משטר דמוקרטי, שירותי בריאות מתקדמים
2. הגירה פנימית		ההפרש בין כמות האנשים הנכנסים למדינה לבין אלו היוצאים ממנה. (לא כולל תיירים)
3. מאזן הגירה		גורמים לעזיבת מדינה כמו רעב, מלחמה, בצורת, מחלות
4. גורמי דחיפה		מעבר של אנשים ממדינה למדינה
5. גורמי משיכה		תנועה של אנשים בתוך המדינה (מהכפר אל העיר, מעיר לעיר)

2. מפת הגירה עולמית

למשימת הכרות זו שתי מטרות:

- הבנה של תנועות ההגירה בעולם. הכרת גורמי דחיפה ומשיכה.
- תרגול הפקת מידע ממפה

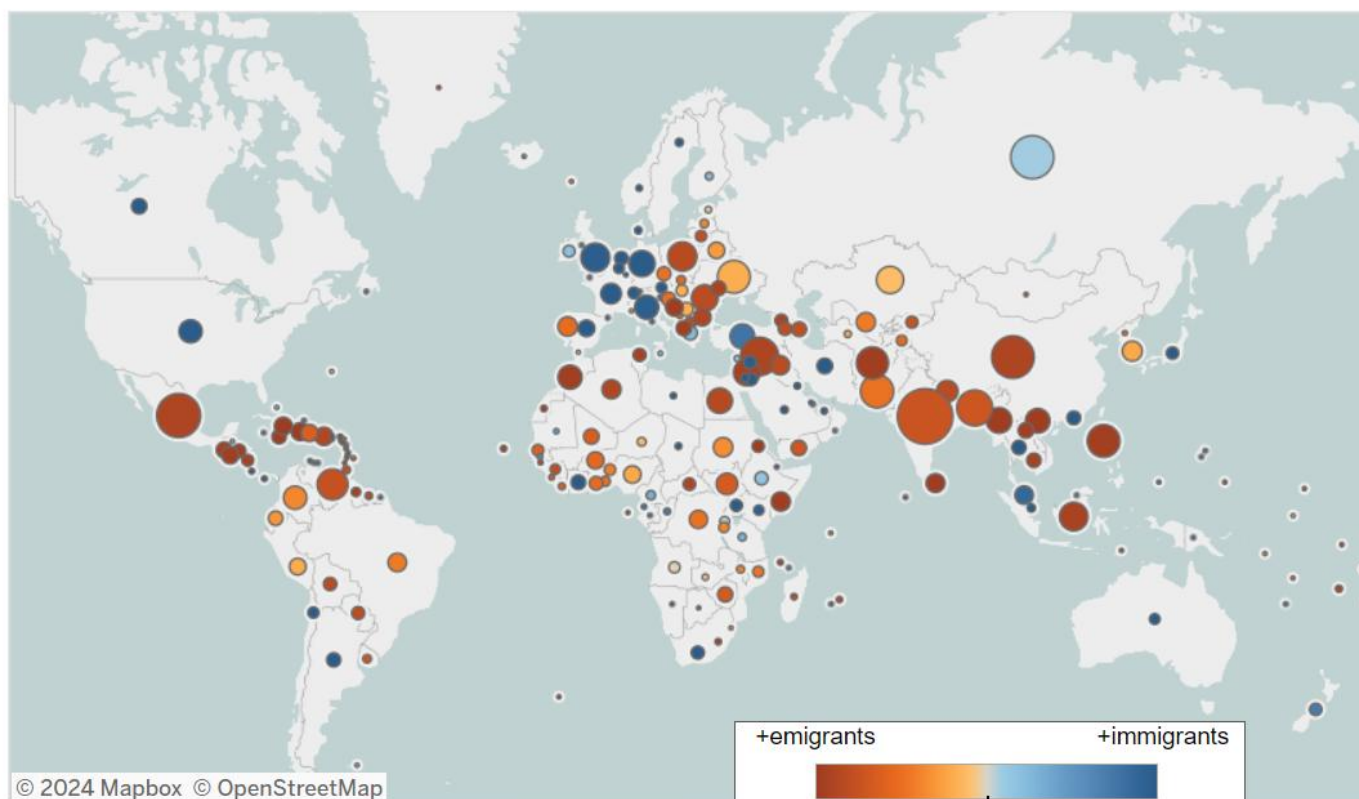
משימה זו ניתנת לביצוע בעזרת המפה המתוקשבת בקישור [או בעזרת מפת "כדור הארץ הגירה" מהאטלס.](#)

א. עיינו במפת "כדור הארץ הגירה" ותארו את תנועת ההגירה העולמית בין היבשות.

שם היבשת	הגירה נכנסת מ	הגירה יוצאת ל
אירופה המערבית		
אמריקה הצפונית		
אזור המפרץ הפרסי		
אוסטרליה		

ב. לפניכם מפה נוספת המתארת את מדינות העולם ואת כמות המהגרים היוצאים והנכנסים אל המדינות.

Total Immigrant and Emigrant Populations by Country, mid-2020 Estimates

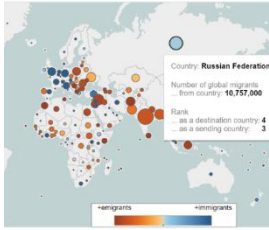

הגוונים האדומים מתארים את כמות המהגרים היוצאים מן המדינה (Emigrants) והגוונים הכחולים מסמנים את כמות המהגרים הנכנסים אל המדינה (Immigrants). גודל העיגול מסמן את הכמות של המהגרים מן המדינה או אליה. בתחתית המפה יש סולם צבעים – ככל שהעיגול יותר כחול זה סימן שיותר אנשים נכנסים למדינה. ככל שהעיגול יותר אדום זה סימן שיותר אנשים יוצאים מן המדינה.

תחילה, נסו להבין את המידע המופיע על המפה ללא קריאת ההסבר. (לעזרתכם יש הסבר בתחתית הדף)

כעת, ענו על השאלות הבאות, תוך שימוש במפה המדינית המופיעה באטלס, כדי לזהות את המדינות.

מומלץ לבצע את המשימה בעזרת המפה האינטראקטיבית המתוקשבת בקישור [הבא](#): *Net Number of Migrants by Country, 1950-2020 (by Five-Year Intervals)*

שימו לב, כאשר תעמדו על העיגול של המדינה עם העכבר, תוכלו לראות את שם המדינה ואת מספר המהגרים שנכנסו ויצאו מהמדינה שבחרתם.

ג. ציינו שמות של שלוש מדינות מהן יוצאים הרבה מהגרים, תארו שלושה גורמי דחיפה ממדינות אלו.

ד. ציינו שמות של שלוש מדינות אליהן נכנסים הרבה מהגרים. תארו שלושה גורמי משיכה למדינות אלו.

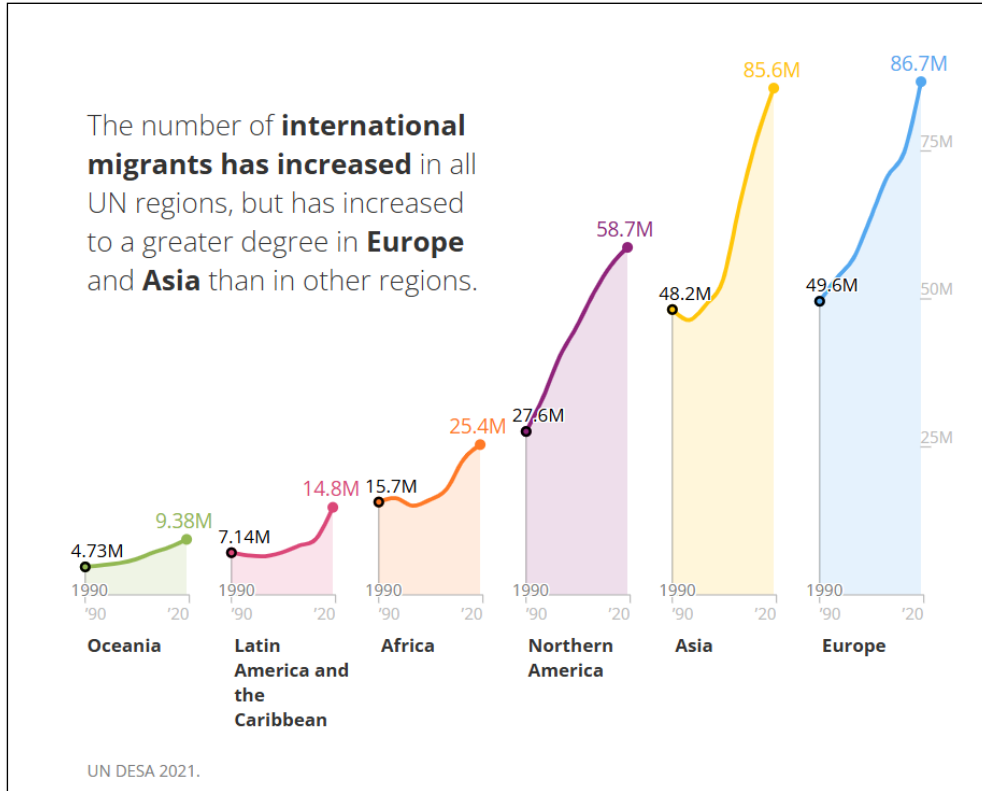
---

3. תנועות הגירה בעולם –

התבוננו בגרפים הבאים וענו על השאלות בהמשך

מומלץ להיכנס לאתר [בקישור הבא](#) לחקר אינטראקטיבי

[World Migration Report 2024](#) - מקור המידע: דוח הגירה של האו"ם לשנת 2024

א. לפניכם גרפים של כמות המהגרים משנת 1990 ועד לשנת 2020. **תארו** את המגמה הנראית בכל הגרפים.

ב. היבשות בהן כמות המהגרים הגדולה ביותר הן אירופה ואסיה. **הסבירו** שני גורמים המשפיעים על תנועת ההגירה ביבשות אלו. (גורם אחד לכל יבשת)

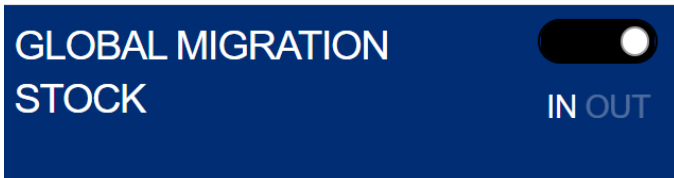

משימת הגשה 1 - משימת חקר תנועות הגירה – מתוקשבת (60%)

(בהמשך משימת הגשה לא מתוקשבת)
(אוריינות מידע, אוריינות שפתית, הבנה והסקה)

א. חקר, איסוף מידע וניתוח נתונים – ספרד או צרפת

הכנסו לקישור הבא: [הגירה בין מדינות](#)

✓ בחרו באפשרות IN

✓ הניחו את הסמן על מדינת **צרפת או ספרד**.

✓ **רשמו** את שמות שלוש המדינות מהן נכנסו הכי

הרבה מהגרים לצרפת או לספרד.

			שם המדינה
			מספר מהגרים

✓ מהו מאזן ההגירה של צרפת או ספרד? מחקו את המיותר:

מאזן הגירה חיובי / מאזן הגירה שלילי

✓ מהו אחוז המהגרים מכלל האוכלוסייה בצרפת או ספרד? _____

תארו שתי קבוצות מהגרים (סוגי הגירה) הנכנסות לצרפת או לספרד.

תארו שלוש השפעות של המהגרים הנכנסים על החברה והכלכלה בצרפת או בספרד.

ב. חקר, איסוף מידע וניתוח נתונים : ערב הסעודית ומצריים

הכנסו לקישור הבא : [הגירה בין מדינות](#)

✓ בחרו באפשרות IN

✓ הניחו את הסמן על מדינת **ערב הסעודית**.

✓ רשמו את שמות שלוש המדינות מהן הגיעו

הכי הרבה מהגרים לערב הסעודית .

			שם המדינה
			מספר מהגרים

✓ מהו מאזן ההגירה של ערב הסעודית? **מחקו** את המיותר :

מאזן הגירה חיובי / מאזן הגירה שלילי

✓ מהו אחוז המהגרים מכלל האוכלוסייה בערב הסעודית? _____

✓ **הסבירו** שלושה גורמים למאזן ההגירה של ערב הסעודית. בהסבר השתמשו במושגים גורמי

דחיפה וגורמי משיכה.

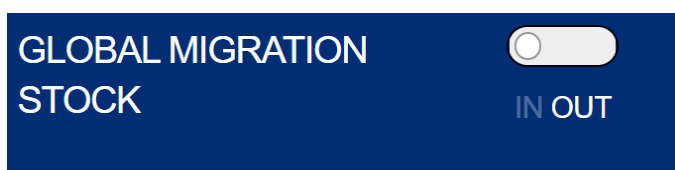

✓ בחרו באפשרות OUT

✓ הניחו את הסמן על **מדינת מצריים**.

✓ רשמו את שמות שלוש המדינות אליהן

היגרו הכי הרבה מהגרים ממצריים

			שם המדינה
			מספר מהגרים

✓ מהו מאזן ההגירה של מצריים? **מחקו** את המיותר :

מאזן הגירה חיובי / מאזן הגירה שלילי

✓ **הסבירו שלושה** גורמים למאזן ההגירה של מצריים. בהסבר השתמשו במושגים גורמי דחיפה וגורמי משיכה.

תארו את תנועת ההגירה בין ערב הסעודית למצריים (מדינת מוצא, מדינת יעד)

מדינת המוצא היא _____ ומדינת היעד היא _____

✓ **ציינו שני** סוגים של קבוצות המהגרים (סוגי הגירה) בין המדינות

✓ **תארו שתי** השפעות חיוביות ו**שתי** השפעות שליליות של ההגירה על כל אחת מן המדינות.

✓ העזרו באטלס ובמקורות מידע נוספים.

מצריים	ערב הסעודית
השפעות חיוביות	השפעות חיוביות
השפעות שליליות	השפעות שליליות

משימת הגשה 1 - משימת חקר תנועות הגירה - לא מתוקשבת (60%)

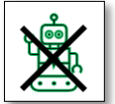
משימה זו מיועדת למורים שאינם יכולים לתת לתלמידים משימה מתוקשבת.
(אוריינות מידע, אוריינות שפתית, הבנה והסקה)

א. חקר, ניתוח נתונים - ספרד.

לפניכם טבלה ובה נתונים על מספר המהגרים ממדינות שונות שנכנסו לספרד.

סה"כ נכנסו לספרד כ 6 מיליון מהגרים והם מהווים כ 13% מן האוכלוסייה.

סה"כ יצאו מספרד 1,345,862 מהגרים והם מהווים 2.82% מן האוכלוסייה.

מדינה	מספר מהגרים
רומניה	652,000
מרוקו	707,000
אקוודור	420,000
קולומביה	351,000
אנגליה	309,000

✓ מהו מאזן ההגירה של ספרד? **מחקו** את המיותר :

מאזן הגירה חיובי / מאזן הגירה שלילי

תארו שתי קבוצות מהגרים (סוגי הגירה) הנכנסות לספרד.

תארו שלוש השפעות של המהגרים הנכנסים על החברה והכלכלה בספרד.

ב. חקר ניתוח נתונים : ערב הסעודית ומצרים

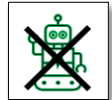
לפניכם טבלה ובה נתונים על מספר המהגרים ממדינות שונות שנכנסו לערב הסעודית .

סה"כ נכנסו לערב הסעודית כ 12 מיליון מהגרים והם מהווים כ 37% מן האוכלוסייה.

סה"כ יצאו מערב הסעודית 278,912 מהגרים והם מהווים 0.84% מן האוכלוסייה.

לפני ניתוח הטבלה מומלץ :

1. לעיין במפת "כדור הארץ מדינית" ולראות איזה מדינות גובלות בערב הסעודית
2. להתבונן במפת "כדור הארץ תעסוקה" ולראות מה רמת הפיתוח בכל המדינות
3. לתת לתלמידים סקירה קצרה על מדינות בהן היו / יש מלחמות ארוכות שנים או לתת להם לברר את המידע בעזרת AI .

שם המדינה	מספר מהגרים
הודו	2,300,000
אינדונזיה	1,500,000
פקיסטן	1,300,000
מצרים	870,000
סוריה	750,000
אפגניסטן	440,000
ירדן	220,000
עירק	5,500

✓ מיינו את המדינות לשלוש קבוצות לפי סוגי ההגירה.

✓ כתבו בכותרת העמודה את סוג ההגירה ובעמודות את שמות המדינות

(הקבוצות אינן צריכות להיות שוות בגודלן)

סוג הגירה:	סוג הגירה:	סוג הגירה:

✓ מהו מאזן ההגירה של ערב הסעודית? **מחקו** את המיותר :

מאזן הגירה חיובי / מאזן הגירה שלילי

✓ **הסבירו שני** גורמים למאזן ההגירה של ערב הסעודית. בהסבר השתמשו במושגים גורמי

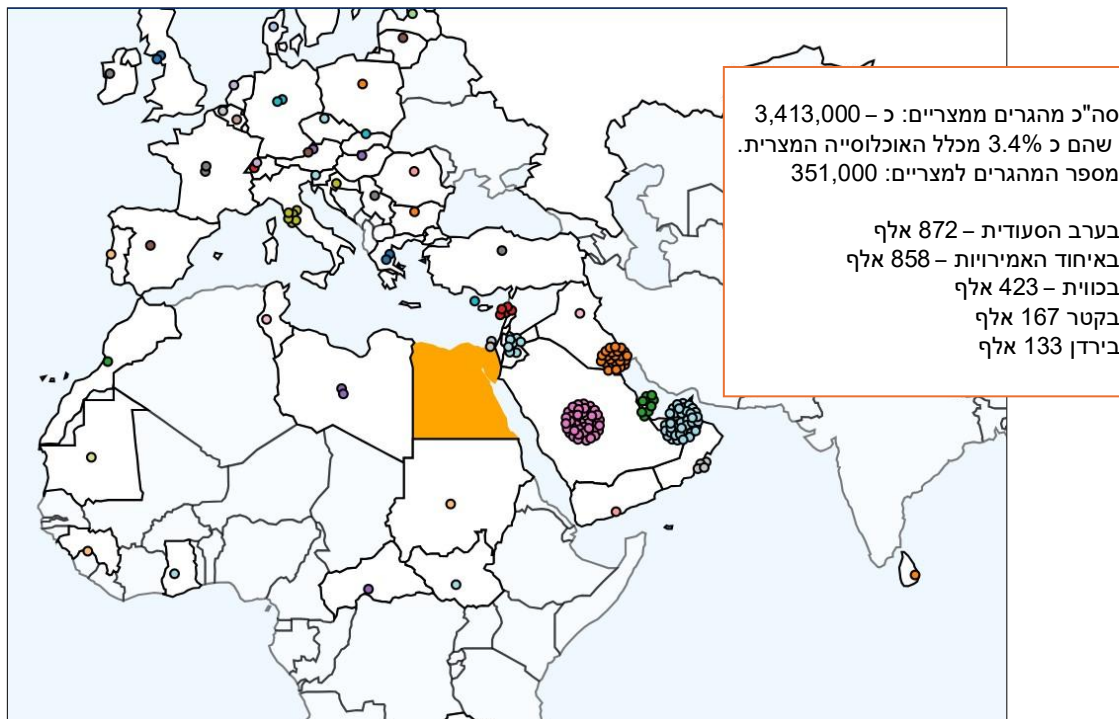
דחיפה וגורמי משיכה.

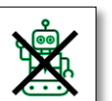

לפניכם מפה המתארת את קבוצות המהגרים היוצאים ממצריים. ונתונים על כמות המהגרים למדינות נבחרות.

✓ מהו מאזן ההגירה של מצריים? **מחקו** את המיותר : מאזן הגירה חיובי / מאזן הגירה שלילי

✓ **הסבירו שלושה** גורמים למאזן ההגירה של מצריים. בהסבר השתמשו במושגים גורמי דחיפה

וגורמי משיכה.

✓ **תארו שתי השפעות חיוביות ושתן** השפעות שליליות של ההגירה על כל אחת מן המדינות.

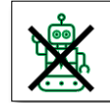
✓ העזרו באטלס ובמקורות מידע נוספים.

מצריים	ערב הסעודית
השפעות חיוביות	השפעות חיוביות
השפעות שליליות	השפעות שליליות

משימת הגשה 2 - רמת פיתוח, הגירה ופירמידת גילים (15%)

(לעזרתכם מצגת למידה בנושא)

לפניכם שלוש פירמידות גילים של שלוש מדינות: מצריים, ספרד, ערב הסעודית.

לפי המידע על מדינות אלו בשאלות הקודמות – **קבעו** איזה פירמידה מתאימה לכל מדינה –
לפי מאזן ההגירה של המדינה. **כתבו** הסבר לקביעתכם.

• פירמידה 1: _____ . הסבר:

• פירמידה 2: _____ . הסבר:

• פירמידה 3: _____ . הסבר:

משימת הגשה 3 – הגירה איפה זה פוגש אותי? (25%)

(מיומנויות : מודעות חברתית ואזרחית, חשיבה יצירתית, חשיבה ביקורתית.)

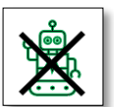
משימה זו היא אישית. (בבדיקת התלקיט מצופה לראות שוני בין המשימות של התלמידים)

עליכם לבחור באחת מן המשימות 1-2

משימה 1: ראיון הפוך - משימת צפיה / קריאה / האזנה

לפניכם כתבות, סרטונים ושירים העוסקים בנושא ההגירה.

1. צפו באחת מן הכתבות המצולמות או קראו את אחת מהכתבות או האזינו לאחד מן השירים
  2. לאחר הצפייה, חברו שאלות לראיון עיתונאי / טלוויזיוני קצר. הדמות שאתם עומדים לראיין היא המהגרים בהם צפיתם בכתבות (או קראתם עליהם). עליכם לחבר לפחות חמש שאלות מסוגים שונים:
    - שאלות אינפורמטיביות – שאלות שאוספות מידע עובדתי.
    - שאלות שעוסקות בהיבטים רגשיים.
  3. שלבו בשאלות מושגים מהפרק (סוג הגירה, גורמי משיכה ודחיפה, השפעות ההגירה על מדינות המוצא והיעד וכדומה)
  - בהגשת המשימה העתיקו את הקישור של הכתבה וצרפו את השאלות.
- למעוניינים – ניתן לעשות בזוגות ולהגיש כסרטון מצולם של מראיינת/ומהגרת/ת שעונה על השאלות.

כתבות מצולמות:

[דאונטאון תל אביב – כתבה על המהגרים האריתראים בתל אביב](#)

[דאונטאון ישראל – כתבה על המטפלות הפיליפיניות בישראל](#)

כתבות לקריאה:

[היבשת שלא נערכת למשבר האקלים: "גל המהגרים ממנה יתגבר"](#)

[ליברלים נגד הגירה: המגמה שמתעצמת](#)

[15 מיליון פליטים נמלטו באוקראינה 23.8.22](#)

[הכפרים של אירופה מתרוקנים מתושבים, ומקבלים בזרועות פתוחות מהגרים](#)

[דנמרק מתעוררת לבעיית הפליטים שלה](#)

שירים להאזנה:

[הפליט – החצר האחורית \(סרטון\)](#) [הפליט – יענקל'ה רוטבליט \(מילים\)](#)

[מהגרים – חוה אלברשטיין \(סרטון\)](#) [מהגרים – חוה אלברשטיין \(מילים\)](#)

הנחיות למורים: ניתן לצרף טקסטים נוספים (כתבות, סרטונים, שירים וסיפורים נוספים הקשורים לנושא)

משימה 2: מהגרים על המפה (לפי רעיון של שרון אלוש)

לפניכם כתבות, סרטונים ושירים העוסקים בנושא ההגירה.

1. **צפו** באחת מן הכתבות המצולמות או קראו את אחת מהכתבות או האזינו

לאחד מן השירים. אפשרות נוספת, ספרו את סיפור ההגירה של המשפחה שלכם.

2. **הציגו** על גבי מפה ב google my maps את מסלול ההגירה של המהגרים.

ציינו על גבי המפה את נקודת המוצא, התחנות בדרך, היעד הסופי.

(ניתן להגיש גם על גבי נייר עליו משורטטים המפה והמסלול)

הוסיפו לכל נקודה על המפה פריט מידע פיסית או אנושי (לדוגמא: תנאי

אקלים, מדיניות הגירה)

3. בהגשת המשימה **העתיקו** את הקישור של הכתבה או תיאור קצר של הסיפור

המשפחתי שלכם **וצרפו** קישור של המפה שהכנתם. **(הקפידו לפתוח את המפה**

לצפייה לכל מי שמקבל את הקישור).

מה מגישים בתלקיט:

✓ משימת חקר תנועות הגירה (משימה מתוקשבת / לא מתוקשבת)

✓ רמת פיתוח, הגירה ופירמידות גילים

✓ הגירה, איפה זה פוגש אותי? (צפיה / על המפה)

7. השלכות הפיתוח על הסביבה - בחירה

קישור לחומרי הוראה בנושא,

מומלץ לקשר נושא זה לאיכות הסביבה בישראל ובמזה"ת ולהיעזר

בספר הלימוד "ישראל במאה ה-21" פרק ו' עמודים 300-327

בפרק זה נעסוק בהשפעות הפיתוח על הסביבה, נבחן את המפגעים הסביבתיים הנגרמים ממנו, ונכיר דרכים לצמצום ההשפעות השליליות.

בנוסף, נלמד על מקורות האנרגיה, תהליכי הפקתם והשפעת ייצור האנרגיה על הסביבה.

הפרק כולל:

✓ **שתי משימות להגשה.**

✓ משימות למידה (אין צורך להגיש)

כדי לבצע את המשימות הבאות על התלמידים

8. להכיר את המושגים הקשורים לנושא
9. להבין את מקורות הזיהום, השפעתם על הסביבה ועל שינויי האקלים ודרכי הטיפול בהם.
10. להכיר את מקורות האנרגיה השונים (מתחדשים / מתכלים).
11. להבין ולהסביר את השפעת הפקת האנרגיה על הסביבה ועל שינויי האקלים.
12. להכיר פתרונות ברי קיימא להשפעות הפקת האנרגיה על הסביבה.

לפניכם נושאים מרכזיים ומושגים המופיעים בפרק זה:

- מקורות אנרגיה מתחדשים / מתכלים - זיהום נפט - שימושי קרקע - שינויי אקלים - אפקט החממה - התחממות גלובלית	- מפגעים – גורמי זיהום, השלכות, דרכי טיפול - מדיניות ציבורית - זיהום אוויר / ים / פסולת - טביעת רגל אקולוגית - פיתוח בר קיימא - נימבי - NIMBY

שאלות לתרגול (אין צורך להגיש בתלקיט)

1. הציגו שתי דוגמאות המתארות באיזה אופן פיתוח של עיר יכול להשפיע

על הסביבה?

---

2. בחרו שלושה עצמים / פריטים (בנין, כלי תחבורה, מרכז מסחרי וכדומה)

בסביבתכם ותארו בקצרה כיצד כל אחד מהם משפיע על הסביבה מבחינת

מיצוי משאבים, ייצור, שימוש באנרגיה ויצירת פסולת.

---

3. אנשים עשויים לתמוך בהקמת תחנת כוח בקרבת הבית שלהם או להתנגד.

מהו המושג המתאר תופעה זו? הציגו טענות בעד ונגד.

---

4. תרגול שאלות מבגרות –

✓ קישור למאגר שאלות מבגרות בנושא אנרגיה – השפעות הפיתוח על הסביבה

✓ קישור למאגר שאלות מבגרות בנושא – השפעות הפיתוח על הסביבה.

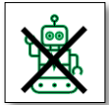
✓ מומלץ לפתור עם תלמידים הממשיכים לבגרות כמה שיותר שאלות.

משימות הגשה – השלכות הפיתוח על הסביבה

יש להגיש את שתי המשימות : טבלה מסכמת מפגעים וטבלה מסכמת אנרגיה

1. **טבלה מסכמת מפגעים סביבתיים** - עליכם למלא את הטבלה המסכמת במידע החסר לגבי סוגי הזיהום השונים הפוגעים בסביבה.

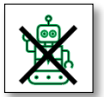

זיהום אוויר	זיהום נחלים ומקורות מים	זיהום קרקע ופסולת	זיהום ים וחוף	
1.	1.	1.	1.	הגורמים
2.	2.	2.	2.	לזיהום
3.	3.	3.	3.	
				הסכנות
				לאדם
				ולסביבה
1.	1.	1.	1.	דרכי טיפול
2.	2.	2.	2.	
3.	3.	3.	3.	

2. אנרגיה - השלכות הפקת אנרגיה על הסביבה

א. הגדירו מהו משאב מתחדש ומהו משאב מתכלה.

ב. לפניכם טבלה ובה רשימה של מקורות אנרגיה / אמצעים להפקת אנרגיה. מלאו את העמודות הריקות בטבלה המסכמת.

מקור אנרגיה / אמצעי להפקת אנרגיה	איך מפיקים את האנרגיה	השפעה על הסביבה ועל שינויי האקלים
פחם		
גז		
נפט		
אנרגיה גרעינית		
ביומסה		
שמש		
רוח		
מים		
גיאותרמי		

מאגר תשובות :

השפעה על הסביבה ועל משבר האקלים	איך מפיקים את האנרגיה
אבק פחם, אפר פחם גידולים חקלאיים לאנרגיה ולא למזון הגברה של אפקט החממה הובלת נפט (ים, צינורות) זיהום אוויר כריית מחצבים פגיעה בציפורים פחות פליטות פסולת רדיו אקטיבית רעש שינוי תוואי זרימה תפיסת שטחים פתוחים	כור גרעיני לוחות סולארים – פוטו וולטאים סכר הידרואלקטרי שריפה תחנת כוח פחמית / גז תחנת רוח תחנת כוח תרמו סולארית

מה מגישים בתלקיט:

- ✓ טבלה מסכמת מפגעים סביבתיים
- ✓ טבלה מסכמת אנרגיה

מקרא סימנים לסוגי המשימות

משימות הגשה

משימות למידה (אין צורך להגיש)

הדרכה ומידע

יש להשתמש בבינה מלאכותית

אין להשתמש בבינה מלכותית

9. העיר ועיור מושגים מרכזיים - בחירה

קישור לחומרי הוראה בנושא

בפרק זה נלמד מושגים עיקריים הקשורים להתפתחות העיר ותופעות הקורות בעיר ובסביבתה.

הפרק כולל:

✓ משימת הגשה אחת.

✓ משימות למידה (אין צורך להגיש)

הנושאים בפרק זה מהווים בסיס ליחידות הבגרות.

הם מתקשרים לנושאים הבאים:

✓ ערי המטרופולין בישראל

✓ ערים במזרח התיכון

✓ נתי"ב

חשוב שהתלמידים הממשיכים לבגרות יכירו היטב את כל המושגים

כדי לענות על המשימות ביחידת העיר יש ללמד את הנושאים והמושגים הבאים:

- תהליך העיור, גרף העיור הקלאסי עמודים 169-175
  - מדרג עירוני (עיר ראשה) עמודים 175-178
  - מעיר למטרופולין עמודים 182-188
  - גורמי מיקום עמודים 189-194
  - ערים גלובליות – עיר עולם עמודים 245-251
- (הנושא: שימושי קרקע מופיע כחלק מן המשימות בחלקו הראשון של התלקיט)

לעזרתכם, **קישור למצגת** ובה "מושג במרחב" של מושגים אלו.

לפניכם נושאים מרכזיים ומושגים המופיעים בפרק זה:

• מטרופולין • יוממות • תהליך הפרבור • בידול מרחבי • זחילה עירונית • מעגל העוני • השפעות תהליכי עיור במדינות ברמת פיתוח נמוכה	• גרף העיור הקלאסי • מדרג עירוני • שימושי קרקע • מע"ר • מרקם עירוני • גורמי מיקום (מהאטלס) • עיר עולם – מאפיינים במרחב, כלכליים, חברתיים

מקרא סימנים לסוגי המשימות

משימות הגשה

משימות למידה (אין צורך להגיש)

הדרכה ומידע

יש להשתמש בבינה מלאכותית

אין להשתמש בבינה מלאכותית

משימות למידה (אין צורך להגיש בתלקיט)

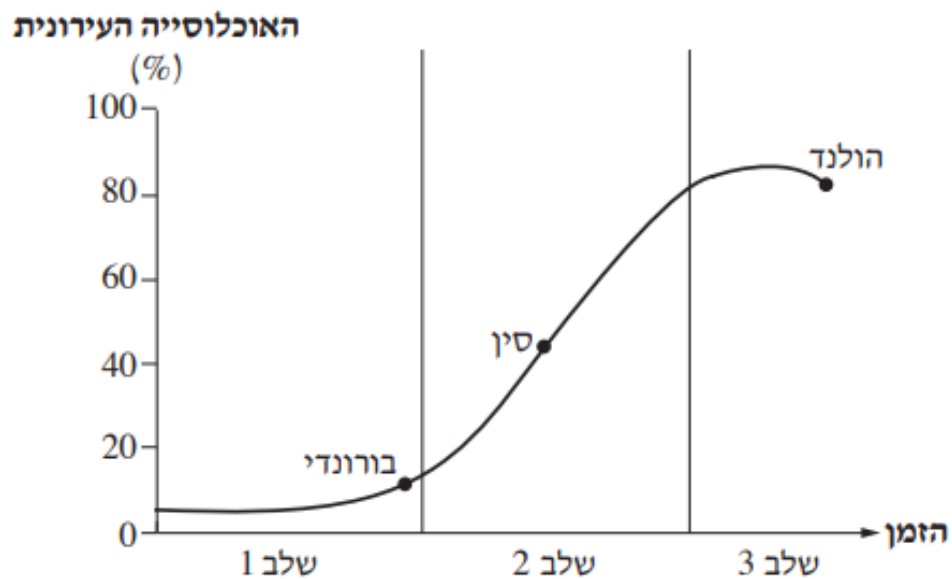
(אוריינות מידע, אוריינות שפתית, הבנה והסקה)

1. גרף העיור

בגרף שלפניכם מוצגים שלושה שלבים בתהליך העיור הקלאסי, ומצוינות בו שלוש מדינות הנמצאות בשלבים 1-3 של התהליך.

גרף העיור הקלאסי

הגרף לקוח מבחינת הבגרות בגיאוגרפיה קיץ תשע"ד

א. **תארו** את השוני בין מגמות העיור בכל אחד משלושת השלבים של תהליך העיור

הנראים בגרף. (בתיאור התייחסו למושגים שיעור עיור וקצב גידול)

ב. בגרף מסומנות המדינות בורונדי (אפריקה), סין (אסיה) והולנד (אירופה) על פי מיקומן בתהליך העיור כיום.

הסבירו את הגורם העיקרי המשפיע על מיקומן של שתיים מן המדינות המסומנות בגרף.

ג. **שימת חקר: בחרו** שתי מדינות, ברמות פיתוח שונות ו**ערכו** חקר לגבי עיר הבירה שלהן. מלאו את הטבלה:

שם העיר	1.	2.
מדינה		
יבשת		
שיעור העיור במדינה		
מספר התושבים בעיר		
מספר התושבים במטרופולין		
עיר ראשה (כן / לא)		
נימוק		
אם עיר ראשה: מה ההשלכות האפשריות לגידול האוכלוסייה?		
גורמי מיקום	1.	1.
	2.	2.

2. **מטרופולין - הסבירו** מהי מטרופולין, **תארו** שלושה מאפיינים של מטרופולין והדגו על אחת מערי המטרופולין בארץ.

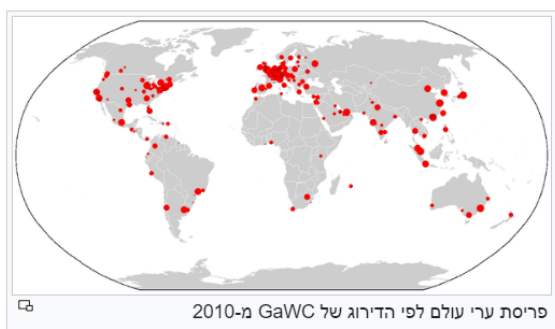

לפניכם הסבר אודות הדירוג של ערי עולם – ערים גלובליות וטבלה של הדירוג

קראו את ההסבר, עיינו בטבלת הדירוג.

דירוג ערי העולם של GaWC [עריכת קוד מקור | עריכה]

פריסת ערי עולם לפי הדירוג של GaWC מ-2010

החל משנת 1999, מנסה ארגון ה-GaWC (הרשת וקבוצת המחקר לגלובליזציה וערי עולם), להגדיר את ערי העולם. דירוג ה-GaWC מזהה שלוש דרגות של ערי עולם (אלפא, ביתא וגמא) ומספר דרגות משניות.

הארגון נותן דירוגים לערי העולם כאשר זהו ההסבר שלו לערי העולם השונות^[3]:

ערים אלפא++ בכל הניתוחים, לונדון וניו יורק בולטות כאינטגרטיביות ביותר מכל הערים האחרות בעולם ומהוות רמת אינטגרציה גבוהה משלהן.

ערים אלפא+ ערים אינטגרטיביות מאוד אחרות המשלימות את לונדון וניו יורק, וממלאות במידה רבה את צורכי השירות המתקדמים עבור אסיה והאוקיינוס השקט.

אלפא רגיל ואלפא מינוס אלו ערי עולם חשובות מאוד המקשרות אזורים ומדינות כלכליות מרכזיות לתוך הכלכלה העולמית

כל הערים ברמת **בטא** אלו הן ערי עולם חשובות המסייעות בקישור האזור או המדינה שלהן לכלכלה העולמית. תל אביב נחשבת לפי הארגון כעיר עולם ברמת בטא+.

כל הערים ברמת **גמא** אלו יכולות להיות ערי עולם המקשרות אזורים או מדינות קטנות יותר לתוך הכלכלה העולמית, או ערי עולם חשובות שהיכולת הגלובלית העיקרית שלהן אינה בשירותי יצור מתקדמים.

דירוג של ערי העולם של GaWC לשנת 2020	
אלפא ++	לונדון, ניו יורק
אלפא +	פריז, הונג קונג, סינגפור, שנגחאי, בייג'ינג, טוקיו, דובאי
אלפא	אמסטרדם, מילאנו, פרנקפורט, מדריד, מוסקבה, בריסל, מומבאי, קואלה למפור, ג'קרטה, לוס אנג'לס, טורונטו, שיקגו, מקסיקו סיטי, סאו פאולו, סידי
אלפא -	ורשה, ציריך, סטוקהולם, וינה, דבלין, לוקסמבורג סיטי, מינכן, ליסבון, פראג, סיאול, בנגקוק, גואנג'ואו, טאיפיי, דלהי, מנילה, שנג'ן, בנגלור, איסטנבול, ריאד, סן פרנסיסקו, מונטריאול, בוסטון, בואנוס איירס, סנטיאגו דה צ'ילה, יוהנסבורג, מלבורן,
בטא +	רומא, המבורג, ברלין, דיסלדורף, ברצלונה, בודפשט, קופנהגן, בוקרשט, צ'נגדו, תל אביב, דוחה, קהיר, ביירות, וושינגטון DC, דאלאס, מיאמי, יוסטון, אטלנטה, ונקובר, בוגוטה, לימה, בריסבן, אוקלנד
בטא	אתונה, קייב, אוסלו, הו צ'י מין סיטי, טיינג'ין, צ'נאי, האנוי, ניינג'ינג, צ'ונגצ'ינג, אבו דבי, קזבלנקה, מנאמה, קראצ'י, דנוור, פילדלפיה, סיאטל, מונטווידאו, ריו דה ז'נרו, פנמה סיטי, קייפטאון, ניירובי, פרת'.

מקור מידע 1: [קישור לדירוג של ערים גלובליות לפי GaWC](#)

מקור מידע 2: ויקיפדיה

א. השלימו את המשפטים הבאים :

- בדירוג אלפא + , רוב הערים הן מיבשת _____
- בדירוג _____ ו _____ יש ייצוג של ערים מכל היבשות
- תל אביב נמצאת בדירוג _____
- ביבשת _____ הכמות הקטנה ביותר של ערי עולם

לעזרתכם קישור לטבלה לפי יבשות

ב. ציינו ארבעה מאפיינים של עיר עולם

ג. בחרו עיר עולם מתוך רשימת הערים בטבלת הדירוג .

הדגימו בעזרת מידע, תמונות וכתבות לפחות ארבעה מאפיינים של עיר עולם המתקיימים בעיר שבחרתם וצרפו אותם לתלקיט.

ד. **כתבו** תיאור של יום בחייה של אחת מהדמויות המתגוררות בעיר עולם. בתיאורכם התייחסו למאפיינים חברתיים וכלכליים המאפיינים את התושבים בערי עולם.

צרפו את מה שכתבתם לתלקיט.

- מנהל/ת בכיר/ה בחברה רב לאומית
- איש /אשת תקשורת / מגיש/ת חדשות
- דוגמן / דוגמנית בינ"ל
- נהג/ת מונית
- מוכר/ת בחנות של מותג יוקרה
- מלצר / מלצרית במסעדה במע"ר

4. תרגול שאלות מבגרות בנושא העיר ועיור.

(חשוב במיוחד לתלמידים הניגשים לבגרות)

מצ"ב **קישור למצגת** עם שאלות מבגרות

מקרא סימנים לסוגי המשימות

משימות הגשה

משימות למידה (אין צורך להגיש)

הדרכה ומידע

יש להשתמש בבינה מלאכותית

אין להשתמש בבינה מלאכותית

משימות הגשה – העיר

עליכם לבחור משימה אחת מבין המשימות א' – ב'

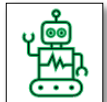
א. משימת סיכום – העיר שלי

(מיומנויות: הסקת מסקנות והכללתן, חשיבה ביקורתית, פתרון בעיות, איתור מידע והערכתו, מודעות חברתית ואזרחית)

במשימה זו שני חלקים

חלק ראשון: תיאור המאפיינים העיקריים של העיר בה אתם גרים (או העיר הסמוכה לישוב בו אתם גרים). **בחלק זה עליכם לענות על השאלות הבאות:** ניתן להיעזר בAI, אך יש לוודא שהתשובות נכונות ונלקחו ממקורות רשמיים.

1. שם העיר
2. מספר התושבים
3. שם האזור בארץ (היעזרו באטלס במפת אזורים גיאוגרפיים)
4. ציינו לפחות שני גורמי מיקום פסיים ושני גורמי מיקום אנושיים
5. האם העיר שלכם היא חלק ממטרופולין? מה שם המטרופולין?
6. תארו את גידול האוכלוסייה בעיר מהיווסדה (או מקום המדינה) ועד ימינו.
7. מהו מאזן ההגירה הפנימי בעיר?
8. האם בעיר או בשכונה שלכם יש הפרדה בין שימושי קרקע? (כמו מגורים, מסחר, תעשייה, פארקים) או עירוב שימושים? (כמו מגורים ושטחי מסחר באותו אזור)
9. ציינו את מיקומם של שימושי הקרקע בעיר או בשכונה (היעזרו בשושנת הרוחות) והדגימו בעזרת תמונות או על גבי מפה.
9. האם יש בעיר שלכם מתקיימת תופעה של בידול מרחבי? אם כן, מהי האוכלוסייה המאפיינת אותה?

חלק שני: הצגת המושגים שלמדתם בנושא העיר על גבי מפת העיר שלכם (או העיר הסמוכה לישוב שלכם), לפי ההנחיות הבאות:

- ✓ פתחו מפה בחשבון גוגל – My maps
- ✓ הוסיפו שכבה בשם: מע"ר וסמנו פולגון באזור המע"ר של העיר.
- ✓ הוסיפו שכבה בשם: בידול מרחבי וסמנו פולגון שיקף את הרחובות / האזור המבודל. קראו לפולגון בשם השכונה.
- ✓ הוסיפו שכבה בשם: זחילה עירונית. סמנו פולגון על כל ישוב ש"נבלע" על ידי העיר.
- ✓ הוסיפו שכבה בשם: קשרים עם המטרופולין והוסיפו למה נקודות בעיר שמסמלות את הקשר למטרופולין.
- ✓ צבעו את הפולגונים בשכבות השונות בצבעים שונים

למורים: דוגמא למה שיש להציג בתלקיט מצ"ב מפה לדוגמא

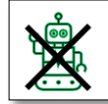
ב. סיכום ויזואלי – מפת מושגים

(מיומנויות: חשיבה ביקורתית, פתרון בעיות, יכולת הבעה בעל פה, יכולות רטוריות, ביטוי עצמי, עמידה מול קהל, איתור מידע והערכתו)

הכינו מפת מושגים (אישית) למושגים שנלמדו במהלך השיעורים בנושא העיור.

שלב א': הכינו רשימה של כל המושגים שלמדתם הקשורים לעיור.
שלב ב': מיינו את המושגים לקטגוריות.

שלב ג': הכינו מפת מושגים. ציינו על גבי המפה את הקשרים בין המושגים באמצעות קווים מחברים ובאמצעות מילות קישור המתארות את סוג הקשר.
שלב ד': הציגו בקול והסבירו את ההיגיון המנחה במפת המושגים שהכנתם לפני תלמידי הכיתה.

מה מגישים בתלקיט במשימה זו:

- ✓ מושגים ממוינים לקטגוריות
- ✓ מפת המושגים

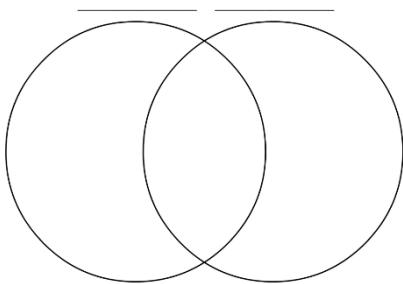

להכנת מפות מושגים מתוקשבות ניתן להשתמש בתוכנות:
סרטוני הדרכה:

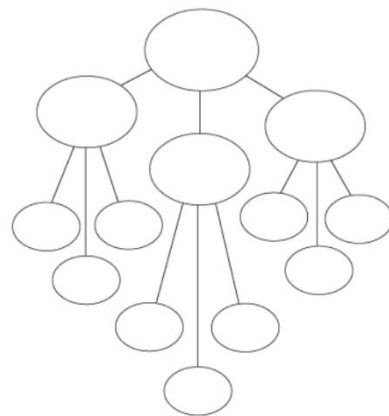

- קישור למצגת הדרכה - Padlet - תודה להדר שרעבי על ההכנה.
- מדריך לCoggle באנגלית מדריך לCoggle בעברית
- כתובת אתר: <https://coggle.it/login>
- סרטון הדרכה - יצירת סרטוט ב GoogleDrawing

דיאגרמת וואן

סרטוט המאפשר לבטא באופן חזותי את הקשרים בין קבוצות – מה המשותף להן ומה השונה ביניהן. אפשר להשתמש בשקף זה לטובת השוואת שני נושאים או תהליכים

תרשים המאפשר להציג באופן חזותי קשרים בין נושאים לרעיונות

מה מגישים בתלקיט:
✓ משימת סיכום העיר שלי / מפת מושגים